

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.10, No.1, 2015, pp.368-380

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียน

THE ADMINISTRATION OF ACADEMIC AFFAIRS IN SALESIAN SCHOOLS

นายมนทล โรจนสุทัศน์กุล *

Monthon Rojjanasutadkul

ผศ.ดร.นันทรัตน์ เจริญกุล **

Asst. Prof. Nantarat Charoenkul, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียน และเพื่อเปรียบเทียบสภาพที่ปฏิบัติจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียน ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเครือชาเลเซียน จำนวนรวม 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ (t-test) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียนอยู่ในระดับมากทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยที่ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอันดับสุดท้าย สำหรับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียนอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งโดยภาพรวมและรายด้าน โดยที่ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอันดับสุดท้าย และ 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียน พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมสูงกว่าสภาพปัจจุบัน สำหรับรายด้านนั้น ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมีความแตกต่างกันสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการนิเทศการศึกษา จากการสัมภาษณ์ สรุปได้ว่าผู้บริหารควรจัดครูผู้สอนที่มีความสามารถให้เข้าสอนตรงตามวิชาเอก ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนก่อนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มีการดำเนินการประเมินผลตามสภาพจริง และสนับสนุนการศึกษาดูงานด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เป็นต้น

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: monthonsdb@hotmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: nuntarat@gmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

The purposes of this research were to study the academic affairs of Salesian Schools and to compare the present and expected state of academic affairs of Salesian Schools. The sample population included administrators and teachers, 250 in total. The research instruments were questionnaires and semi-structured interview. The statistics were used frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and content analysis.

The research results found that: 1) The present state of academic affairs in Salesian Schools was at the high level both overall and in each aspect. The learning and teaching arrangement came first, followed by educational supervision, but the administering and curriculum development came last. The expected state of academic affairs in Salesian Schools was at the highest level both overall and in each aspect. The learning and teaching arrangement came first, followed by educational supervision, but the administering and curriculum development came last. 2) The comparison of academic affairs between the present and expected state both overall and in each aspect, were different at a significant level of 0.05, The curriculum development has the highest level of difference followed by academic planning, learning and teaching arrangement respectively, while educational supervision had the lowest level of difference. And from the interview, we can conclude that the administrators should arrange competent teachers according to their major, planning the instruction for students' development according to their potencies, performing authentic assessment and enhancing internship on administration and curriculum development from the successful schools.

คำสำคัญ: บทบาทการบริหาร / ผู้บริหารโรงเรียน / โรงเรียนเครือซาลิเซียน

KEYWORDS: ADMINISTRATIVE ROLE / SCHOOL ADMINISTRATORS / SALESIAN SCHOOLS

บทนำ

มนุษย์จะสามารถเจริญเติบโตจนได้ชื่อว่าเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เปี่ยมด้วยสติปัญญา ความคิดอ่าน และคุณธรรมได้นั้น ต้องอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือในการช่วยขัดเกลาให้เกิดการเรียนรู้ รู้จักคิดวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ และรู้จักปรับตัวเพื่อดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข การจัดการศึกษาของไทยมีเป้าหมายเพื่อให้คนทุกคนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมให้เกิดความสมดุล โดยการศึกษาของไทยนั้น จัดเพื่อคนไทยทุกคนให้มีพื้นฐานที่ดี ปลูกฝังการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยเยาว์ อีกทั้งพัฒนาความรู้ ความคิดอ่าน และศักยภาพภายในตัวของผู้เรียนให้มีทักษะการทำงานที่มีคุณภาพ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนให้จัดการศึกษาที่ตรงกับความต้องการของปัจเจกบุคคล การศึกษาถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการสร้างชีวิตมนุษย์เพื่อให้เป็นคนดีมีคุณธรรม เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมและประเทศชาติ

การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องนำเงินมาพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งถือว่าสำคัญที่สุดในการที่จะพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน แต่เนื่องจากข้อจำกัดบางประการที่รัฐไม่อาจจะจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในวัยเรียนได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ภาคเอกชนจึงมีบทบาทสำคัญในการแบ่งเบาภาระของรัฐในการกระจายการศึกษาให้แก่เด็กทุกๆ คนได้ เป็นที่น่ายินดีว่าการศึกษาเอกชนมีส่วนในการจัดการศึกษาของประเทศไทยมาอย่างช้านาน ที่กาลเวลาเป็นเครื่องพิสูจน์ว่า การจัดการศึกษาของภาคเอกชนมีคุณภาพไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการจัดการศึกษาของภาครัฐ หลักฐานที่ปรากฏอย่างเด่นชัด คือ บุคคลชั้นนำของสังคมจำนวนมากทั้งในด้านการเมือง ด้านการทหาร ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และด้านอื่นๆ สำเร็จ

การศึกษามาจากโรงเรียนเอกชน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2547) รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวและมียุทธศาสตร์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้มีการกำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญ คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในส่วนที่ 3 การบริหารและจัดการศึกษาเอกชนในมาตรา 45 และมาตรา 46 ที่ให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด โดยรัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาที่รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญให้เกิดความสำเร็จ ในการบริหารจัดการการศึกษาเอกชน คือ ผู้บริหารโรงเรียน ที่ต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพราะโลกในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีผลกระทบต่อระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (รุ่ง แก้วแดง, 2546)

งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียนที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีความสำคัญสูงสุดและเป็นศูนย์กลางของสถานศึกษาทั้งระบบ ดังนั้น โรงเรียนใดที่มีการบริหารงานวิชาการที่เข้มแข็ง โรงเรียนนั้นก็มักจะมีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและสังคมอย่างกว้างขวาง (อุทัย บุญประเสริฐ, 2540) แต่หากงานวิชาการของโรงเรียนไม่เข้มแข็ง โรงเรียนนั้นๆ ก็มักจะไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้นักเรียนเป็นเครื่องหมายยืนยันมาตรฐานการบริหารจัดการด้านวิชาการ

จากงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีผู้สนใจทำวิจัยไว้อย่างมากมาย แต่ผู้วิจัยจะขอนำเสนอบางเรื่องที่มีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ ไพรัช หงส์เทียบ (2544) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 5 พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับอวยพร ปาระณะ (2544) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 4 ในการบริหารวิชาการตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 พบว่า ในการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดจะมีการกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของโรงเรียน การจัดการศึกษาที่เน้นความรู้คู่คุณธรรม จะมีกิจกรรมและโครงการต่างๆ ผู้บริหารส่วนใหญ่จะขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำสาระหลักสูตร การจัดโครงสร้างของหลักสูตร และการจัดทำแผนบูรณาการความรู้ ส่วนงานวิจัยต่างประเทศ Miller (1965) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งเปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ ถ้าวางงานวิชาการอ่อน งานอื่นๆ ก็อ่อนตาม Davis and Margaret (1989) ได้ศึกษาโรงเรียนมีบทบาทสำคัญยิ่งที่ต้องเน้นการบริหารงานวิชาการ นั่นคือต้องเน้นกิจกรรมด้านการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานในห้องเรียน ของครู และ Hoy and Miskel (2001) ได้ศึกษาการบริหารจัดการในโรงเรียน โดยเฉพาะด้านวิชาการ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอันเป็นผลผลิตที่สำคัญที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยไม่พบว่ามียานวิจัยเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนคาทอลิกเครือซาลาเซียน บริหารโดยคณะนักบวชซาลาเซียน ภายใต้การปกครองของนักบุญยอห์น บอสโกผู้ก่อตั้งคณะนักบวชในประเทศอิตาลี เน้นการอบรมด้านความขยัน ความร่าเริง ความศรัทธา และใช้ระบบการป้องกัน (Preventive System) มาดำเนินการบริหาร เป็นต้น ทำให้ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งข้อบกพร่องพบว่ายังมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง และผู้บริหารส่วนใหญ่ ยังไม่เห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาเท่าที่ควร อีกทั้ง

โรงเรียนคาทอลิกเครือชาเลเซียน ยังไม่มีการศึกษาในเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจังเช่นกัน ดังนั้น จากประเด็นปัญหาและข้อมูลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียน จำนวน 5 แห่ง ซึ่งมีครูผู้สอน 512 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 16 สิงหาคม 2557) โดยปรับกรอบการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) มาประยุกต์เป็นแนวทางในการศึกษา และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในด้านต่างๆ ของโรงเรียนเครือชาเลเซียน เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนในเครือชาเลเซียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับความตั้งใจของการจัดการศึกษาที่มุ่งจะพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ

วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย มีดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียน
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพที่ปฏิบัติจริงกับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือชาเลเซียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือชาเลเซียน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยการประยุกต์กรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) เป็นแนวทางในการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเครือชาเลเซียน จำนวน 250 คน แบ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลกลุ่มผู้บริหารโดยวิธีการเจาะจงเลือก (Purposive Sampling) จำนวน 25 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ 4 ฝ่าย จากโรงเรียนเครือชาเลเซียน 5 แห่ง และผู้ให้ข้อมูลกลุ่มครู ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำแนกตามสัดส่วนของครูชั้นประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (1976) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากประชากรครู จำนวน 512 คน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 225 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) แบ่งเครื่องมือวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิตามการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามกรอบงานวิจัย จำนวน 25 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้หาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) และสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .965 และตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนในเครือชาเลเซียนเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 5 คน โรงเรียนในเครือชาเลเซียน 5 แห่ง

การดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและพัฒนาปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมและตรงตามเนื้อหา

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม แล้วสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือข่ายอาเซียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ และสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างสำหรับผู้สัมภาษณ์โรงเรียน

1.3 นำเครื่องมือวิจัยหรือแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้องและครอบคลุมตามขอบเขตและคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามให้ถูกต้องเหมาะสม

1.4 นำเครื่องมือวิจัยมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย จากนั้นนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านที่สำเร็จการศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษา ทางด้านการวิจัย และผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

1.5 นำเครื่องมือวิจัยที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่านตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อปรับเป็นเครื่องมือวิจัยที่สมบูรณ์ นำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คนได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือทั้งฉบับเท่ากับ .965

1.6 จากนั้นจัดพิมพ์เครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทำเอกสารเสนอบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติการขอความอนุเคราะห์ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยไปยังโรงเรียนเครือข่ายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารและครูในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ไปยังผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง โดยกำหนดเวลาการส่งเครื่องมือวิจัยคืนผู้วิจัย

2.3 ผู้วิจัยติดต่อขอรับเครื่องมือวิจัยคืนตามกำหนดเวลานัดหมาย โดยผู้วิจัยเป็นผู้รับเครื่องมือวิจัยคืนด้วยตนเอง จากนั้นนำเครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถามได้รับคืนมาจำนวน 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.68 นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สรุปได้ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามกรอบงานวิจัย นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาแปลความหมายนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย จากนั้นนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้การทดสอบค่าสถิติที่แบบพึ่งพา (dependent paired t-test) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และตอนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยที่ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอันดับสุดท้าย

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นกัน โดยที่ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวางแผนงานวิชาการ ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอันดับสุดท้าย

2. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมสูงกว่าสภาพปัจจุบัน สำหรับรายด้านนั้น ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมีความแตกต่างกันสูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการนิเทศการศึกษา แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายเลเซียนในด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร มีการปฏิบัติจริงต่ำกว่าที่คาดหวัง จึงทำให้เกิดความแตกต่างกันสูงสุด ส่วนด้านการนิเทศศึกษามีความแตกต่างกันน้อยที่สุดและเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่าสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตารางแสดงการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเลเซียนในภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			t	Sig
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล		
1 ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.26	.560	มาก	4.63	.444	มากที่สุด	11.583	.000*
2 ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร	4.15	.595	มาก	4.58	.481	มากที่สุด	12.193	.000*
3 ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.37	.522	มาก	4.69	.413	มากที่สุด	10.857	.000*
4 ด้านการนิเทศการศึกษา	4.36	.557	มาก	4.66	.472	มากที่สุด	9.501	.000*
5 ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.24	.596	มาก	4.64	.462	มากที่สุด	10.463	.000*
รวม	4.28	.494	มาก	4.64	.411	มากที่สุด	12.592	.000*

3. ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารได้ให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้วิจัยว่า ผู้บริหารควรจัดครูผู้สอนที่มีความสามารถให้เข้าสอนตรงตามวิชาเอก พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ฝึกกระบวนการคิดอย่างมีหลักการและมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์มากขึ้น มีการบริหารเวลาในการสอนของครู คอยกำกับติดตามครูผู้สอน มีการดำเนินการประเมินผลตามสภาพจริง พัฒนางานวิชาการโดยใช้กระบวนการ PDCA มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตรที่มีผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรเป็นที่ปรึกษา สนับสนุนการศึกษาคุณงานด้านการบริหารพัฒนาหลักสูตรจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ พร้อมสร้างจุดขายหรือจุดเด่นที่สังคมต้องการ สู่อาเซียน มีการติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการนิเทศโดยเข้าร่วมการนิเทศด้วยตนเอง เน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เอาใจใส่ ทุ่มเท พยายามที่จะแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับผลดีที่สุด มีการส่งเสริมและให้กำลังใจครูในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สนับสนุนการจัดทำสื่อ การประกวดสื่อและนวัตกรรม เสนอสื่อตามแผนการสอน สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมต่อยอดประสบการณ์และความรู้เดิมด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยี กระตุ้นและติดตามการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดทำคู่มือและเอกสารประกอบการเรียนการสอน และติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต WIFI เพื่อการสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเอกชน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก เพราะเป็นหน้าที่หลักของครูผู้สอนที่ต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอน การเตรียมการเรียนการสอนโดยการวางแผนในการจัดกิจกรรมต่างๆ เทคนิคการสอน รูปแบบการสอน เป้าหมายการสอน ล้วนเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมาน อัสวภูมิ (2551) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้พันธกิจการบริหารด้านวิชาการโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุความมุ่งหมายการศึกษาที่กำหนดไว้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ที่ว่าการจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีและสามารถปฏิบัติได้จึงต้องมีการจัดการเรียนการสอน ดังนี้ 1) การจัดตารางสอน 2) การจัดชั้นเรียน 3) การจัดครูเข้าสอน 4) การจัดแบบเรียน 5) การปรับปรุงการเรียนการสอน และ 6) การฝึกงาน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานวิชาการถือได้ว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการการเรียนการสอน จำเป็นที่บุคลากรครูต้องให้ความสนใจเพราะเป็นหน้าที่ของครูแต่ละคนโดยตรง ซึ่งจะระบุไว้ในระเบียบวินัยครูว่าต้องดูแลนักเรียนด้านการจัดการเรียนการสอน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นสิ่งที่คาดหวังของผู้บริหาร ผู้ปกครอง และครูทุกท่านที่ต้องการให้ครูเน้นในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี สมกับที่ผู้ปกครองคาดหวังและต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ที่กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่า

สถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน อันถือเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับ ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องในทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

2. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน พบว่า มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมีความแตกต่างกันมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการงานแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่แตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารนำข้อมูลที่ได้จากปีที่ผ่านมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนางานวิชาการ ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำรายงานสรุปผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครูทุกคน ผู้บริหารมอบหมายผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนตามความรู้ความสามารถ ความถนัด หรือประสบการณ์ และผู้บริหารจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับด้านวิชาการอย่างเป็นปัจจุบัน ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะความคาดหวังและสภาพที่เป็นจริงนั้นขาดความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากพบว่าผู้บริหารและครูไม่ได้ทำงานร่วมกันในการพัฒนาหลักสูตร ฝ่ายวิชาการคิดอย่างหนึ่ง ส่วนครูผู้ปฏิบัติคิดอีกอย่างหนึ่ง ทำงานแบบคู่ขนาน ประการที่สอง อาจเป็นเพราะการบริหารและพัฒนาหลักสูตรนั้นเป็นเรื่องไกลตัว สืบเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศให้โรงเรียนทั่วประเทศปฏิบัติตาม จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ผู้บริหารและครูคิดที่จะพัฒนาหลักสูตรให้เป็นของตนเองน้อยหรือไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และประการสุดท้าย โรงเรียนขาดผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ดังนั้น กระบวนการบริหารและพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นเรื่องที่ไกลตัวและขาดความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรของแต่ละวิชา แต่ละศาสตร์ ซึ่งอาจส่งผลให้การบริหารและพัฒนาหลักสูตรโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันมากที่สุดดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพา เวียงมกล อัดโดดตร (2554) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนมีค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันในทุกด้านและทุกประเด็น

สำหรับความแตกต่างในแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านการวางแผนงานวิชาการ

ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านที่ผู้บริหารนำข้อมูลที่ได้จากปีที่ผ่านมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนางานวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูยังขาดความตระหนักถึงหน้าที่ในการพัฒนาการวางแผนงานวิชาการ แท้ที่จริงแล้วงานวิชาการเป็นเรื่องสำคัญอันดับต้นๆ ของการบริหารงานโรงเรียน แต่ทางโรงเรียนเห็นความสำคัญด้านข้อมูลน้อยเกินไป จึงละเลยข้อมูลที่สำคัญบางประการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ที่ได้เสนอแนวคิดในการวางแผนวิชาการว่าควรจะเป็นแผนพัฒนาประจำปี เป็นแผนซึ่งแสดงเจตจำนงถึงงาน โครงการที่ประสงค์จะดำเนินการในรอบปีนั้นๆ และอีกแนวคิดหนึ่งของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543) ที่กล่าวว่า การวางแผนเป็นเครื่องชี้แนวทางการปฏิบัติงาน การวางแผนเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาได้กำหนดขึ้นสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคตตามความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติก่อนหลัง การวางแผนงานวิชาการในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้ได้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร

ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านที่ผู้บริหารส่งเสริมการจัดทำรายงานสรุปผลการใช้หลักสูตรของโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครูทุกคน อาจเป็นเพราะครูผู้ปฏิบัติงานวิชาการของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือผู้ช่วยฝ่ายวิชาการมอบอำนาจให้หัวหน้าฝ่ายเป็นผู้จัดทำเพียงผู้เดียว เข้าไม่ถึงประเด็นสำคัญ กล่าวคือ ขาดการประสานงาน และสรุปประเด็นการใช้หลักสูตร ว่าการบริหารหลักสูตรนั้นบรรลุตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือไม่ จึงทำให้สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มีความแตกต่างกันมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพา เวียงกมล อัตโตตตร (2554) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า การพัฒนาหลักสูตร มีความแตกต่างกันมากที่สุดเป็นอันดับแรก

ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านที่ผู้บริหารมอบหมายให้ครูปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนตามความรู้ความสามารถ ความถนัด หรือประสบการณ์ อาจเป็นไปได้ว่า โรงเรียนเอกชนมีความลำบากที่จะคัดเลือกครูตามที่ต้องการ ส่วนใหญ่บุคลากรของโรงเรียนเอกชนอยู่ไม่นาน ก็ลาออกเพื่อไปสอบบรรจุรับราชการ มีอัตราเงินเดือนที่สูงกว่า เป็นแรงจูงใจให้ครูที่ดีมีความสามารถของโรงเรียนเอกชนต้องลาออก ทำให้ผู้บริหารและผู้ช่วยฝ่ายวิชาการจัดครูผู้สอนไม่ตรงตามความถนัดหรือประสบการณ์ของครูแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาอยู่ที่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและการปรับปรุงการเรียนการสอนนั้น การจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ด้านกา​ร​นิ​เทศ​การ​ศึ​กษา

ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านที่ผู้บริหารให้ความรู้แก่ครูเรื่องการนิเทศการศึกษาและการทำงานร่วมกัน อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายวิชาการเห็นว่าการนิเทศเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการแนะแนวและการจัดการเรียนการสอน ครูในกลุ่มสาระมีการประชุมกันอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ทางโรงเรียนได้จัดให้มีการอบรมประจำปี ภาคเรียนละ 1 ครั้ง อีกทั้งก่อนปิดการศึกษาได้มีการสรุปประเมินและเตรียมการสำหรับปีการศึกษาถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กมล ภูประเสริฐ (2545) ที่กล่าวถึงขอบข่ายงานด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบ การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาโรจน์ เทียนใส (2552) พบว่าปัญหาที่ประสบ ได้แก่ จัดหาครูในแต่ละวิชาได้ไม่เพียงพอ ขาดการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด คือ ด้านที่ผู้บริหารจัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับด้านวิชาการอย่างเป็นปัจจุบัน อาจเป็นเพราะทางโรงเรียนขาดผู้เชี่ยวชาญการจัดระบบสารสนเทศ ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปี มากถึงร้อยละ 70.80 จึงเป็นการยากที่จะพัฒนาระบบสารสนเทศหรือรู้เท่าทันเทคโนโลยี อีกทั้งงบประมาณโรงเรียนมีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ที่กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ (ICT) พบว่า มีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานปฏิรูปด้านการเรียนรู้ในแต่ละด้านเป็นอย่างมาก และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ กมล ภูประเสริฐ (2545) ที่กล่าวถึงงานการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมด การกำหนดเวลา การควบคุมดูแล การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานอื่นๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน แบ่งได้ 3 ส่วน ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยที่ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอันดับสุดท้าย จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมการบริหารและพัฒนาหลักสูตร โดยการวางแผน การนำหลักสูตรที่ดีจากสถานศึกษาอื่นๆ ที่สามารถเป็นแนวทาง เป็นรูปแบบที่สามารถนำไปสู่ความเป็นเลิศได้ มีการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความชัดเจน มีการนำหลักสูตรที่ดำเนินการไปแล้วกลับมาประเมิน และหาแนวทางทางแก้ไขสิ่งที่ยังบกพร่องอยู่

1.2 ผู้บริหารควรกระตุ้นการจัดการนิเทศการศึกษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญนิเทศการสอนหรือจัดให้บุคลากรภายนอกที่มีความรู้ความสามารถแนะนำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งวิธีการทำงานที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อเติมเต็มสิ่งที่ยังขาดหายไป

1.3 ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน การจัดการเรียนการสอนให้เพิ่มขึ้น การให้รางวัลหรือผลตอบแทนจากการแข่งขันเพื่อเติมเต็มศักยภาพของครู การอบรมครูในรูปแบบต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้แก่การจัดการเรียนการสอน โน้มน้าวบุคลากรดีเด่นด้านการจัดการเรียนการสอนให้นำรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์มาแบ่งปันกัน มีการบริหารจัดการความรู้หรือสร้างกลยุทธ์ที่แต่ละคนนำมาประยุกต์ใช้กับผู้เรียนได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สำหรับรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นกัน โดยที่ด้านการจัดการเรียนการสอนมาเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการวางแผนงานวิชาการ ตามลำดับ ส่วนด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาเป็นอันดับสุดท้าย จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ ที่นักเรียนสนใจ ครูควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่น่าสนใจและทันสมัยให้นักเรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการที่สามารถสร้างได้จากสื่อและเทคโนโลยีเหล่านี้

2.2 ผู้บริหารควรจัดซื้อจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับบุคลากรครูเพิ่มเติม ควรกระจายให้ทุกหมวดโดยไม่จำกัดเฉพาะหมวดหลักหรือหมวดที่มีผลงานโดดเด่นแต่เพียงหมวดเดียว หรืออาจจัดหาไว้เป็นอุปกรณ์กลางที่ทุกคนสามารถเข้าใช้และเข้าถึงได้ง่ายขึ้น

2.3 ผู้บริหารควรจัดระบบการนิเทศที่ครูต้องการ คือ ให้แต่ละฝ่ายแต่ละแผนกบริหารจัดการกันเอง หาวิธีการที่สามารถทำให้เกิดความหลากหลาย และบริหารจัดการในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่ต้องการเพื่อเติมเต็มศักยภาพครูอย่างเต็มเปี่ยม

3. การเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน

ผลการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเครือข่ายเลเซียน พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมสูงกว่าสภาพปัจจุบัน สำหรับรายด้านนั้น ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมีความแตกต่างกันสูงสุดเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ส่วนอันดับสุดท้าย คือ ด้านการนิเทศการศึกษา

3.1 ในภาพรวม ควรสรรหาผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตรมาช่วยในการบริหารงานวิชาการ สืบเนื่องจากการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญอันดับต้นๆ จึงควรให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่มากกว่าการบริหารงานอื่นๆ ไม่ควรคำนึงถึงประโยชน์ทางด้านการบริหารธุรการการเงินมากกว่างานวิชาการ อีกทั้งควรมีการกำหนดการพัฒนาหลักสูตรทุกๆ 3-5 ปี ควรมีการไต่ตรอง การวิเคราะห์ ปรับแก้ไข โดยมีการวิเคราะห์ SWOT หรือใช้ระบบการบริหารแบบ PDCA เข้าช่วยในการบูรณาการด้านหลักสูตร เพื่อให้การบริหารและพัฒนาหลักสูตรนั้นเต็มไปด้วยศักยภาพ พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักวิชาและตรงกับความต้องการของสังคมและของผู้เรียนอย่างแท้จริง

3.2 ด้านการวางแผนงานวิชาการ ผู้บริหารควรนำผลการประเมินด้านวิชาการมาพิจารณา จุดเด่น จุดอ่อน หรือจุดที่ควรพัฒนา เพื่อจะได้พัฒนางานด้านการวางแผนงานวิชาการได้อย่างจริงจัง อาจมีการตั้งคณะกรรมการด้านการวางแผนงานวิชาการ และกำกับติดตามประเมินผลเพิ่มเติม

3.3 ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรส่งเสริมครูให้จัดทำรายงานแต่ละกลุ่มสาระ โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการบูรณาการทางความคิด ข้อเสนอแนะ และสิ่งที่ควรพัฒนาต่อไป ผู้บริหารควรจัดอบรมก่อนเปิดปีการศึกษาใหม่เพื่อให้ทุกคนรับทราบจุดเน้น จุดที่ควรจะพัฒนาร่วมกัน การทำงานจะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ มีความชัดเจนในการมอบหมายงานและภาระงานที่ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดการทำงานของครูแต่ละคนให้เท่าเทียมกันและประเมินผลงานได้อย่างเสมอภาค

3.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถของบุคลากรครู โดยเลือกสรรจากผลงานเชิงประจักษ์ การทุ่มเทและความเสียสละของครูเป็นที่ตั้ง การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นไปตามหลักการและทฤษฎีที่ปรากฏอย่างแท้จริง

3.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการนิเทศการศึกษาและการทำงานเป็นทีม การให้รางวัลเป็นทีม การให้การสนับสนุนทีมงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพสูงสุดโดยดูจากผลงานเชิงประจักษ์ อาจมีการจัดผู้นิเทศจากภายนอกหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนมาช่วย เพื่อให้ครูผู้ปฏิบัติงานไม่ต้องเสียเวลาเตรียมงานมาก มีรูปแบบเอกสารที่จะใช้เตรียมไว้ให้ จะได้ไม่ต้องเสียเวลาคิดรูปแบบอื่นๆ เสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

3.6 ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรจัดให้มีระบบการจัดเก็บข้อมูลงานวิชาการ ควรจัดให้รายละเอียดปลีกย่อย ผลการแข่งขันทางวิชาการ หรือผลงานทางวิชาการที่โรงเรียนได้รับรางวัล มีความโดดเด่นในแต่ละหมวดวิชา และให้การสนับสนุนด้านรางวัลให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคม เพื่อกระตุ้นให้ครูทุกคนได้สร้างผลงาน มีโครงการ โครงการ หรืองานวิจัยในการสนับสนุนการทำงาน นอกจากนี้ ผู้บริหารควรจัดคอร์ส (Course) สำหรับครูผู้สนใจในด้านสื่อและเทคโนโลยีเป็นพิเศษ โดยให้เลือกเข้ารับการอบรมด้านการผลิตสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างอิสระ ไม่บังคับแต่ถือว่าเป็นผลงานวิชาการของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการบริหารและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยสร้างหลักสูตรให้มีความทันสมัย มีความเป็นสากล สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและประเทศชาติ พร้อมรองรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป
2. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ดีกับนักเรียนในปัจจุบัน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับระบบการนิเทศการศึกษา ควรหารูปแบบที่ดีและเหมาะสมสำหรับครูในยุคปัจจุบันและนักเรียนที่มีความต้องการแตกต่างกัน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล ภู่งาม. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: เมธีพิบูล.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- ไพรัช หงส์เทียบ. (2544). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุพา เวียงกมล อัดโดดดร. (2554). *กลยุทธ์การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่ง แก้วแดง. (2546). *โรงเรียนนิติบุคคล*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- รุ่งชัชดาพร เวหาชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมาน อัสวภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สาโรจน์ เทียนใส. (2552). *การศึกษาคำเนิงานวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการในโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียนของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2547). *การประชุมวิชาการ การวิจัยทางการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

- อวยพร ปาระณะ. (2544). *การศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาล เขตการศึกษา 4 ในการบริหารวิชาการตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: สามเจริญพานิช.

ภาษาอังกฤษ

- Davis, G. and Margaret, T. (1989). *Effective Schools and Effect Teacher*. Boston: Allyn and Bacon, Inc.,
- Hoy, W. and Miskel, C. (2001). *Educational Administration: Theory, Research and Practice* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Miller, V. (1965). *The Public Administration of American School*. New York: Macmillian Publishing Company.
- Yamane, T. (1976). *Statistics: An Introductory Analysis*. Habana: Edicion Revolucionaria.